

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs Illvstratvs

Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich

Helmeftadii, 1667

Animadversiones Ad Cap. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

dum erit in Nostro, post administratum communiter triennio regnum; aut fides reliquorum omnium in suspensionem trahenda.

CAPVT IV.

1. CAROLUS autem, frate defuncto, consensu om-
2. nium Francorum rex constituitur. † De cuius nativitate atque infantia, vel etiam pueritia, quia neque scriptis usquam * aliquid declaratum est, nec quisquam modo superesse invenitur, qui horum se dicat habere notitiam, scribere ineptum iudicans, ad actus & mores, cæterasque vitæ illius partes explicandas ac demonstrandas, omissis incognitis transire disposui, ita tamen, ut primò res gestas & domi & foris, deinde mores & studia ejus, tum de regni administratione & fine narrando, nihil de iis * quæ cognitu vel digna vel necessaria sunt, prætermittam.

* N. ac R. aliquando.

* Cod. Flor. qua condita, vel digesta, vel nec. Perperam.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. IV.

Decuius nativitate] Multa pridem super tempore ac loco natalium Caroli inter Eruditos agitata sunt. Quanquam de tempore tanta lis non sit, cum plerique Carolum anno 742. cum Lamberto Schaffnaburg. ac Sigefrido Presbytero, *Epit. lib. 1.* scribant, & quidem 28. Ian. si quibusdam credimus. De incunabilis autem Caroli etiam inter Germanos non convenit. Nam quod Galli apud se natum iactitant, pridem explosum est à Sebastiano Münstero: & clare Æneas Piccolomineus, *lib. de Statu Europa sub Friderico 111. cap. 31.* Carolus, inquit, quamvis Gallia potiretur imperio, Germanus tamen fuit, in Germania natus alitusque. Quod argumentum fusius pertractavit VVimpheling *in Epit. Germ. cap. 22.* Coeterum Joh. Aventinus *lib. 14. Annal. Bojar. fol. 186.* & Petrus Appianus, *Carlsburgum* in Bavaria fuisse putant: inducti Veteri libro versibus antiquis more majorum confecto: alii *Brabantis* vendicant, ut Emond. de Dynter, Philippi II. Ducis Burgundia Secretarius. Denique sunt qui *Ingelhemium*, vicum prope Moguntiam, cunas Carolo dedisse asserant, quæ opinio communior est, probata Theodorico Niemio, Jacobo Spigelio, *notis ad lib. VIII, Guntheri p. 396.* doctissimoque Malinckrotio, *de Archiepiscopatibus, part. 1. p. 7.* Gabriel Bucel-

rusis

nus in Germania sua chronologicè designata, nescio ex quibus monumentis eundem Caroloburgi in Baviarâ natum, Ingelhemii autem deinceps educatum, scribit ad ann. 742. Equidem quid in dictis reprehendam, vix invenio: non possum tamen, quin novam ac fortassis veram Reinesii quondam Nostri, in medium producam opinionem: Receptissima, inquit, de loco natali Caroli, Pipini Regis Francorum è Berthrada filii, dicti Magni, præsertim inter Germaniæ Historicos sententia est, Ingelheimium villam, in pago Navenfi, Moguntia vicinam esse; Ea verò nullo certo auctore ita invaluit. Sane Eginhardus officialis aulae Caroline de Caroli nativitate atq; infantia, vel etiam pueritia, neque scriptis usquam aliquando declaratum esse scribit, neque quenquam modo superesse inveniri, qui horum se dicat habere notitiam. Confinxere igitur eo securius, de Ingelhemio seculis labentibus tunc τὰ Λυλλῶν Ἰγγημῆσδρες, & rerum Caroli ineptè curiosi. Vitium narrationis, jam pridem suboluit sagacioribus Serario lib. 111. Mogunt. notat. 37. & Frehero Part. 2. Origin. Palat. cap. 11. Nos vero id omnino de regimus, & locum genitalem Caroli ipsius adsertione, qua pars est regia donationis in antiquis codicillis Monasterii D. Benedicti Fuldae, monstramus ista: Donamus & contradimus Domino nostro Salvatori, sanctoque Bonifacio martyri, qui in Fuldensi requiescit monasterio, terram conceptionis nostræ, hoc est totam comprovinciam circa flumen Vnstrudt, ipsamque Chortem nostram in Vargalahâ, cum omnibus competentibus suis: & cum omnibus villis longe vel propè positis, quæ ad eam respiciunt; cum omni proprietate, sicut eam nos à Parentibus nostris in proprietatem accepimus. Ea non ultra dubitare nos sinit, & opinionem vulgatam, ipsi Carolo IV. Imp. creditam pro verâ refellit: reperta verò inter Chartas MS. Traditionum Abbatie Fuldensi factarum, & cap. 12. lib. 111. Antiq. Fuld. publicata à Christoph. Browero Soc. Jesu; cuius diligentia debemus, quod rem ab octo seculis ignoratam quæ in patria nostrâ confinis acciderit, memorabilem, natales Augusti simi Imperatoris hodie sciamus, & querentibus exteris, in vitis Ingelhemienfibus, domi nostræ ostendere possimus. Hæc totidem verbis Reinesius, lib. 11. Vtr. Lect. cap. 16. p. 256. 257. quanquam inter Antiquitates Fuldenses à Pistorio primum vulgatas nihil tale reperias.

Neque scriptis usquam aliquando declaratum est] Altera illa lectio, quæ aliquid pro aliquando substituit, sine dubio melior. An verò ante Eginhartum quicquam super gesta Caroli in litteras missum sit, non leviter ambigere quis posset. Nam cum hanc Historiam suam scriberet Eginhartus, jam rerum summæ præerat Ludovicus; Et fortassis scripta demum hæc vita est, vel ann. 820. ut Baronio videtur, vel ampliori etiam, quod verisimilius, intervallo. Attum jam extabant Annales illi, plebejo & rustico sermone compositi, quos exscripsit Monachus Egoismensis, ut non vanè coniecit Pithæus, & secutum se ait Regino Abbas Prumiensis ad ann. 814.

Fuit

Fuit & aliud *Chronicon S. Dionysii* vivente adhuc Carolo conscriptum, cuius meminit Joh. Turpinus *de Vita Caroli cap. 1.* Sed enim priores illos annales post Eginhartum potius scriptos existimem; Turpini autem istud *Chronicon*, unà cum suo auctore, frivolum ac futile non immeritò quis iudicet. Certè si quicquam super hâc re ante Eginhartum conditum est, ejus scriptorem Alcuinum fuisse oportet, quem anno 803. hoc est undecim ante Caroli mortem obiisse scribit *Odorannus Monachus*, apud Pithœum p. 214.

CAP. V.

1. **O**Mnium bellorum quæ gessit, primo Aquitanicum à Patre inchoatum, sed nondum finitum, quia cito peragi posse putabatur fratre adhuc vivo & auxilium ferre rogato, suscepit, & licet eum frater promisso frustra sset auxilio, susceptam expeditionem strenuissimè executus, non prius incepto desistere, aut semel suscepto labori cedere voluit, quàm hoc quod efficere moliebatur, perseverantiâ quâdam *perfecto fine conclude-
2. ret. † Nam & Hunoldum, qui post Waitarii mortem Aquitaniam occupare, bellumque jam penè peractum reparare tentaverat, Aquitaniam relinquere, & Vasconiam per-
3. tere coëgit. † Quem tamen ibi consistere non sustinens, transmissio amne Garonnâ Lupo Valconum Duci per legatos mandat, ut perfugam reddat: quod nî *festinè faci-
4. at, bello eum se expositulum. † Sed Lupus saniori usus consilio, non solum Hunoldum reddidit, sed etiam se ipsam cum provincia cui præerat, ejus potestati *submisit.

* Addit
Cod. Flor.
ac jugitate

* MS. fe-
stinatè.

* MS. per-
misit.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. V.

OMnium bellorum quæ gessit, primò Aquitanicum suscepit] Hæreditarium ferè hoc bellum Carolo fuerat. Nam & ipse jam ann. æt. 19 in expeditione contra Vvaifarum à Patre assumptus, legitur apud Adelm. *Benedict. ad ann. 761.* Post interfectum autem Vvaifarum, etsi illud bellum sopitum videri potuerit, transacti tamen ejus reliquias suscitavit Hunoldus, Vveiferi frater, E. donis filius, cuius meminit *Sigebertus* ad ann. 733. ubi tamen *Hunwaldus* vocatur, quod nomen trunca-

D

runt